

2002, GUILLERIES

Ressenya de dos llibres que es publicà en els Quaderns de la Selva nº 14, 2002

Un viatge per les Guilleries, Visió actual del recorregut pioner fet l'any 1890 per Juli Serra: Josep Tarrés i Turon - Emili Rams i Riera, Col·lecció Camí Ral, nº 20, Rafael Dalmau, editor, Barcelona 2002 176 pàgines

Les Guilleries (Una terra regalada), Salvador Bosch, fotògraf. Textos: Emili Rams i Josep Tarrés, March editor, Barcelona 2002, 124 pàgines

La tercera guerra carlina, d'ampli abast a les terres gironines, serví per comprovar el total desconeixement geogràfic i topogràfic que l'exèrcit i l'estat tenien de les feréstegues i boscoses terres anomenades Les Guilleries. Per aquest motiu l'any 1890 un nombrós grup de militars trepitjà i visqué en aquesta comarca per aixecar els plànols de la mateixa i els del Montseny. Un tinent topògraf d'aquesta expedició, Julio Serra, tenia, a més, instints literaris i va escriure al llarg de l'expedició les impressions, anècdotes, itineraris, personatges amb els quals es trobaren els militars durant la seva tasca. El resultat fou un llibre, *Las Guillerias*, publicat a Madrid per l'editor Luis Tasso, on el text anava acompanyat d'uns meravellosos i documentats gravats de diversos aspectes de Les Guilleries: masies, paratges, festes populars... Era el primer llibre que es publicava sobre aquesta subcomarca a cavall entre Osona i la Selva. Amb el pas dels anys, l'edició s'esgotà i el llibre es convertí en una joia bibliogràfica. Anys més tard, el 1899, el Centre Excursionista de Catalunya publicava la *Guia itinerària de la regió del Montseny i Guilleries*, d'Artur Osona i el 1924 editava *Les Guilleries. Descripció general de la Comarca*, ambdues obres més de caràcter excursionista que no històric. El 1945 J. Castells i J.Teres publicaven *Guillerías* i el 1952 Agustí Cardós amb un títol homònim explicava els pobles de la subcomarca i els principals itineraris. Altres llibres citaven les Guilleries però sempre en relació a Sant Hilari, com a capital de la mateixa (Carreras i Candi, Antoni Pladevall, Àngel Serradesanferm) i no fou fins l'any 2001 que Josep Tarrés i Emili Rams, dins la col·lecció patrocinada per la Diputació de Girona, publicaven el Quadern dedicat íntegrament a aquesta zona. La documentació necessària per realitzar aquest llibre els portà a usar abastament l'obra de Julio Serra i d'allí naixé la necessitat de tornar a donar la llum aquest document. S'agraeix.. I sobretot és d'agraïr que no es limitessin a una edició de transcripció literal sense comentaris. Rams i Tarrés han realitzat una acurada recerca i treball de camp per tal d'esbrinar tots els topònims i noms de personatges que fa sortir Serra en la seva obra i els tres annexos de l'edició

especifiquen clarament cada lloc i cada personatge citat per l'autor. L'estructura de l'edició em sembla correctíssima: cada capítol literal de Julio Serra va precedit d'una detallada explicació de Rams i Tarrés en el qual resumeixen el contingut de text original i expliquen detalls foscos del mateix o bé de difícil entendre amb el pas dels anys. Si aquí hi acompanyem els cinquanta gravats originals, molt ben editats, ens trobem davant una obra cabdal per entendre i conèixer una zona en la qual el bosc i l'aigua són encara, després de cent anys, els vertaders protagonistes.

I per refermar aquesta actualitat de Les Guilleries, els dos autors han realitzat petites síntesis en un altre llibre, *Les Guilleries. Una terra regalada*, en la qual el protagonista és, sens dubte, el fotògraf de Sant Hilari, Salvador Bosch. L'edició, de marcat caràcter turístic (textos en català i castellà, resums en anglès) és una explosió de colors i paisatges i Bosch ens descobreix i embadaleix amb imatges on la natura impera per tot arreu: bosc, aire, boires, neus... s'ajunten en aquest llibre per oferir unes Guilleries idíl·liques, tal com realment són pels que encara saben fruit-les. El llibre t'incita a passejar-hi a totes hores del dia i en qualsevol estació de l'any, ja que Bosch sap treure el millor de cada instant. Un bon regal per historiadors i caminants.